

Indhold

PAPYRUS 35. årgang nr.2 2015

Tutankhamon på lotusblomsten.
Foto fra Nile Magazine.

- 10 Placenta: en overset komponent i ægypternes personlighed**
Lise Manniche

- 4 Suez-kanalen før og nu**
Bo Dahl Hermansen

- 22 Personlige relationer i det græsk-romerske Ægypten: om "Social Network Analysis" og dens relevans for ægyptologien**
Lena Tambs

- 31 En Årshistorie**
Thomas Christiansen

- 34 Horus under Peterskirken**
Lise Manniche

- 37 Mogens Jørgensen og Begyndelsen til det hele**
Tine Bagh

- 42 Boganmeldelser**

- 43 Siden Sidst**
Louise Alkjær

OM FORFATTERNE

Louise Alkjær, cand. mag. i ægyptologi

Tine Bagh, cand. phil., PhD, museumsinspektør på Ny Carlsberg Glyptotek

Thomas Christiansen, PhD-student og papyruskonservator på ToRS

Bo Dahl Hermansen, cand. phil., tidl. Institut for Bibelsk Eksegese

Lise Manniche, mag. art., PhD, fhv. ekstern lektor på ToRS, Københavns Universitet

Lena Tambs, cand. mag. i ægyptologi

ENGLISH ABSTRACTS

The Suez Canal

Bo Dahl Hermansen

On the occasion of the recent inauguration of the extension of the Suez Canal, the author remembers the first undertaking of this nature under king Necho II.

Placenta: An additional component of the personality of the Egyptians

Lise Manniche

A hundred years ago anthropology was drawn in to focus on the possible role of the placenta in Ancient Egypt. Since then the subject has been taken up sporadically in literature, but without much conviction. The author introduces new evidence to the discussion in order to bring added awareness to this secret element in the make-up of the Egyptian self.

Personal relations in Graeco-Roman Egypt: on 'Social Network Analysis' and its relevance for Egyptology

Lena Tambs

Based on a study of senders and recipients in a group of letters from the ptolemaic site of Gebelein the author introduces digital tools in order to unravel their relationships, emphasizing the relevance of these aids as a supplement to conventional methods.

An Århus Tale

Thomas Christiansen

In 1953 a small terracotta head of Egyptian appearance became part of the collections of the Antik Museum in Århus. During a post-war building enterprise it had been collected alongside one of the main roads in Århus, 1 m below the surface – a rather unusual provenance.

Horus beneath S. Peter's in Rome

Lise Manniche

S. Peter's in Rome stands on an earlier basilica from the Constantine era which was in turn built over a Roman necropolis. One of the tombs displays a wall-painting in Egyptian style.

Mogens Jørgensen and How it all began

Tine Bagh

In June 2015 Mogens Jørgensen retired after 40 years as keeper of Egyptian antiquities in the Ny Carlsberg Glyptotek. His successor paints a portrait of a scholar dedicated to the collection in his care and reviews his latest work on how Ancient Egypt was brought to Copenhagen.

PAPYRUS udgives af
Dansk Ægyptologisk Selskab
c/o Carsten Niebuhr Afdelingen
ToRS
Københavns Universitet Amager
Karen Blixensvej 4, bygning 10
2300 København S

Hjemmeside

www.daes.dk

DÆS e-mail

mail@daes.dk

Papyrus e-mail

lise@mannique.org

Bestyrelse

Pia Adamsen (sekretær)
Louise Alkjær
Tine Bagh (formand)
Diana H. Barfod (kasserer)
Bo Dahl Hermansen
Paul John Frandsen
Mette Gregersen (næstformand)
Ole Herslund
Mette Holst
Lise Manniche (Papyrusredaktør)
Elin Rand Nielsen (webmaster)
Else Steenberg

PAPYRUSredaktion

Lise Manniche (ansv.)
Bo Dahl Hermansen
Elin Rand Nielsen
Anne Zeeberg

Grafisk medarbejder

Merete Allen Jensen

Tryk

P.E. Offset, Varde

Papyrus udgives med støtte fra
Kulturministeriets Tidsskrift-
støtteudvalg. Eftertryk kun tilladt
med skriftlig tilladelse fra redak-
tion og forfattere.

ISSN 0903-4714

Omslagsbillede

Terracottahoved i Antikmuseet
i Århus. Foto Lena Tambs.
Matrikelkort fra Bevarende lokal-
plan for boligområdet Finnebyen,
Århus V.

Redaktionelt

Dette nummer af bladet byder på meget varierede emner, der af forskellige grunde trængte sig på netop nu. I anledning af åbningen af den udvidede Suez-kanal i august har Bo Dahl Hermansen skrevet om kanalen før og nu. At skære et snit i et kontinent, og dermed få to store have til at mødes, er i sig selv en dramatisk handling, men de gamle ægyptere veg aldrig tilbage for store projekter og havde med optimal udnyttelse af "human resources" held med at udføre dem. At arbejdet med den nye kanal er blevet fuldendt på ganske kort tid i landets nuværende situation er lige så beundringsværdigt.

Emnet for redaktørens eget bidrag denne gang er i en diametralt modsat størrelsesorden. Det handler om moderkager, hvilket man nok ikke ville forvente var relevant for vores interessefelt. Det er imidlertid en opfølgning på et foredrag holdt ved seminaret i maj om "Hathors grotte", et synonym for moderskødet. Der var behov for en nærmere gennemgang af diskussionen omkring placenta og dens mulige rolle i ægypternes opfattelse af, hvilke elementer en "person" er sammensat af.

Også i maj holdt Lena Tambs ved en ToRS-konference et indlæg om brugen af digitale hjælpemidler i studiet af en brevsamling fundet i byen Gebelein i Øvreægypten, hvor en gruppe soldater var udstationeret i ptolemæertiden. Ved en registrering af afsendere og modtagere kan deres indbyrdes relationer kortlægges på en ny måde og dermed supplere de gængse teknikker og give en bredere forståelse af denne korrespondance og garnisonens rolle.

To kortere bidrag kan hver især rubriceres som kuriøse. Redaktøren var i september i Rom, bl.a. for at studere brugen af ægyptiske stenarter i Peterskirken. Under kirken står ikke blot murværk og fundamenter fra Konstantins basilika, men også en lille del af den antikke gravplads, som kirken blev bygget på, netop over det sted, hvor S. Peter siges at være gravlagt. Det var nu en anden grav, der fangede interessen, for dens vægudsmykning er ægyptisk inspireret: en menneskefigur med falkehoved, afbildet på ægyptisk. Det andet bidrag bringer os til Århus, hvor Thomas Christiansen i Antikmuseet havde bemærket et lille ægyptisk terracottahoved med en bizar proveniens: Det var fundet 1 m under jorden nær Ydre Ringgade. Trods det, at han sad i et telt i Tebtunis og havde travlt med at studere blækket anvendt på papyrusfragmenterne der, fik han hurtigt skrevet en historie sammen og afleverede lige inden deadline. Begge emner var oplagt Papyrus-materiale, der også kunne afbalancere de lidt mere krævende artikler.

Tine Bagh runder af med et portræt af Mogens Jørgensen, der i juni gik på pension efter 40 år som museumsinspektør for den ægyptiske samling på Glyptoteket, og som forinden nåede at færdiggøre sin sidste bog om samlingen og dens historie.

LM